

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ,
01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Олександр

foi+request-122412-

163c6710@dostup.prawda.com.ua

Щодо розгляду звернення

Міністерство юстиції України розглянуло Ваш запит на інформацію від 15 січня 2024 року щодо надання копій указів Президента України про введення, продовження воєнного стану в Україні, а також щодо статусу «людина», правового регулювання паспорта громадянина України та повідомляє таке.

Щодо статусу «людина»

Статтею 3 Конституції України регламентовано, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Конституційний Суд України в своєму Рішенні від 08 червня 2022 року № 3-р(П)/2022 зазначає, що «із статті 3 Конституції України випливає обов'язок держави забезпечувати охорону та захист людської гідності. Такий обов'язок покладено на всіх суб'єктів публічної влади. Верховна Рада України, ухвалюючи закони, має гарантувати належний захист та реалізацію прав і свобод людини, що є однією з умов забезпечення людської гідності як природної цінності».

Під правовим статусом людини, вважаємо, розуміються загальні, базові засади, за допомогою яких у Конституції та законах України визначаються основні права, свободи й обов'язки людини; гарантії їх здійснення, тобто можливість мати, володіти, користуватися і розпоряджатися економічними, політичними, соціальними та культурними цінностями й благами.

Статус людини не присвоюється публічною владою, а належить людині від народження і реалізується через суб'єктивні права, які мають природно-

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 8802/Пі-О-252/7.1.4 від 17.01.2024

Підписувач Банчук Олександр Анатолійович

Сертифікат 382367105294AF9704000000175A05001BE96E01

Дійсний з 12.09.2023 16:41:31 по 12.09.2024 16:41:31

правовий характер, а тому є невід'ємними. Таким чином, зазначений статус неможливо наділити чи позбавити органами державної влади.

Розділ II Конституції України визначає права, свободи і обов'язки людини і громадянина. Вказаний розділ використовує конструкції «людина», «кожен має право», «кожному гарантується», що вказує, на нашу думку, на визнання відповідних прав і свобод за будь-якою людиною, що знаходиться на території України незалежно від того, чи вона є громадянином України, іноземцем або особою без громадянства.

Водночас Конституцією України визначені права, які належать лише громадянам України (до прикладу, статті 25, 33, 36).

Також Конституцією України визначені обов'язки людини та обов'язки, які стосуються лише громадян України.

Крім того, статтею 92 Конституції України визначено коло питань, які визначаються чи встановлюються виключно законами України. Так, відповідно до пунктів 1, 2 частини першої цієї статті *виключно законами України визначаються права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод; основні обов'язки громадянина; громадянство, правосуб'єктність громадян, статус іноземців та осіб без громадянства.*

Таким чином, права та обов'язки людини, громадянина України визначаються значною кількістю законів України у різних сферах правовідносин.

Відповідно до статті 57 Конституції України кожному гарантується право знати свої права і обов'язки.

При цьому звертаємо увагу, що відповідно до статті 68 Конституції України *кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України*, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Щодо правового регулювання паспорта громадянина України

Правові та організаційні засади створення та функціонування Єдиного державного демографічного реєстру та видачі документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи, а також права та обов'язки осіб, на ім'я яких видані такі документи, визначає Закон України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» (далі – Закон).

Пунктом 1 частини першої статті 13 Закону визначено *перелік документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України*, до яких віднесено: *паспорт громадянина України*; паспорт громадянина України для виїзду за кордон; дипломатичний паспорт України; службовий паспорт України; посвідчення особи моряка; посвідчення члена екіпажу; посвідчення особи на повернення в Україну; тимчасове посвідчення громадянина України.

Частиною першою, другою статті 21 Закону регламентовано, що паспорт громадянина України є документом, що посвідчує особу та *підтверджує*

громадянство України. Кожен громадянин України, який досяг чотирнадцятирічного віку, зобов'язаний отримати паспорт громадянина України.

Відповідно до абзацу другого частини другої, частини четвертої зазначеної статті паспорт громадянина України виготовляється у *формі картки, що містить безконтактний електронний носій.*

Оформлення, видача, обмін паспорта громадянина України, його пересилання, вилучення, повернення державі та знищення здійснюються в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Порядок оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, визнання недійсним та знищення паспорта громадянина України, а також зразок та технічний опис бланка паспорта громадянина України з безконтактним електронним носієм затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 302.

Також абзацом першим пункту 3 Положення про паспорт громадянина України, затвердженого постановою Верховної Ради України від 26 червня 1992 року № 2503-ХІІ, передбачено, що бланки паспортів виготовляються у вигляді паспортної книжечки або паспортної картки за єдиними зразками, що затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 1994 року № 353 «Про затвердження зразка бланка паспорта громадянина України» затверджено зразок бланка паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки.

Отже, на сьогодні діє *паспорт громадянина України у формі паспортної книжечки зразка 1994 року* (постанова Кабінету Міністрів України від 04 червня 1994 року № 353 «Про затвердження зразка бланка паспорта громадянина України») та *паспорт громадянина України у формі картки, що містить безконтактний електронний носій зразка 2015 року* (постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 302 «Про затвердження зразка бланка, технічного опису та Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, визнання недійсним та знищення паспорта громадянина України»)

При цьому звертаємо увагу, що абзацом шостим пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 302 встановлено, що Державна міграційна служба до законодавчого врегулювання питання завершення оформлення та видачі паспорта громадянина України зразка 1994 року здійснює оформлення та видачу таких паспортів у порядку, встановленому Міністерством внутрішніх справ, *громадянам України, щодо яких прийнято рішення суду, що набрало законної сили, про зобов'язання Державної міграційної служби оформити та видати паспорт громадянина України зразка 1994 року.*

Так, Тимчасовий порядок оформлення і видачі паспорта громадянина України, затверджений наказом Міністерства внутрішніх справ України від 06 червня 2019 року № 456, зареєстрований в Міністерстві юстиції України

14 червня 2019 року за № 620/33591, визначає порядок подання документів, їх розгляду і прийняття рішення про оформлення та видачу паспорта громадянина України зразка 1994 року особі, щодо якої прийнято рішення суду, що набрало законної сили, про зобов'язання ДМС оформити та видати паспорт громадянина України зразка 1994 року, засвідчене в установленому законодавством порядку.

Відповідно до пункту 1 Положення про Державну міграційну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 360, центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ і який реалізує державну політику у сферах міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів, є Державна міграційна служба України.

Головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики, зокрема, у сферах міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів, є Міністерство внутрішніх справ України (абзаци другий, шостий пункту 1 Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 878).

Щодо надання копій указів Президента України про введення воєнного стану в Україні та про продовження воєнного стану в Україні.

На виконання Указу Президента України від 27 червня 1996 року № 468 «Про Єдиний державний реєстр нормативних актів» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2001 року № 376 «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та користування ним» Міністерство юстиції України забезпечує ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів як автоматизованої системи збирання, накопичення та опрацювання актів законодавства.

Надсилаємо Вам копії таких актів:

- Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» включено до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів 03 червня 2022 року з присвоєнням реєстраційного коду 111724/2022, опубліковано в газетах «Голос України» від 24 лютого 2022 року № 37, «Урядовий кур'єр» від 11 березня 2022 року № 54 та в інформаційному бюлетені «Офіційний вісник України» від 14 червня 2022 року № 46, ст. 2497;

- Указ Президента України від 14 березня 2022 року № 133 «Про продовження воєнного стану в Україні» включено до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів 09 червня 2022 року з присвоєнням реєстраційного коду 111839/2022, опубліковано в газеті «Голос України» від

18 березня 2022 року № 59 та в інформаційному бюлетені «Офіційний вісник України» від 21 червня 2022 року № 48, ст. 2629;

- Указ Президента України від 18 квітня 2022 року № 259 «Про продовження воєнного стану в Україні» включено до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів 14 червня 2022 року з присвоєнням реєстраційного коду 111942/2022, опубліковано в газеті «Голос України» від 22 квітня 2022 року № 92 та в інформаційному бюлетені «Офіційний вісник України» від 24 квітня 2022 року № 49, ст. 2695;

- Указ Президента України від 17 травня 2022 року № 341 «Про продовження воєнного стану в Україні» включено до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів 15 червня 2022 року з присвоєнням реєстраційного коду 111977/2022, опубліковано в газеті «Голос України» від 23 травня 2022 року № 109 та в інформаційному бюлетені «Офіційний вісник України» від 24 червня 2022 року № 49, ст. 2736;

- Указ Президента України від 12 серпня 2022 року № 573 «Про продовження воєнного стану в Україні» включено до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів 17 серпня 2022 року з присвоєнням реєстраційного коду 113191/2022, опубліковано в газетах «Голос України» від 17 серпня 2022 року № 168, «Урядовий кур'єр» від 20 серпня 2022 року № 181 та в інформаційному бюлетені «Офіційний вісник України» від 26 серпня 2022 року № 66, ст. 3953;

- Указ Президента України від 07 листопада 2022 року № 757 «Про продовження воєнного стану в Україні» включено до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів 18 листопада 2022 року з присвоєнням реєстраційного коду 114950/2022, опубліковано в газетах «Голос України» від 18 листопада 2022 року № 235, «Урядовий кур'єр» від 19 листопада 2022 року № 247 та в інформаційному бюлетені «Офіційний вісник України» від 29 листопада 2022 року № 92, ст. 5710;

- Указ Президента України від 06 лютого 2023 року № 58 «Про продовження воєнного стану в Україні» включено до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів 13 лютого 2023 року з присвоєнням реєстраційного коду 116754/2023, опубліковано в газетах «Голос України» від 14 лютого 2023 року № 31, «Урядовий кур'єр» від 14 лютого 2023 року № 31 та в інформаційному бюлетені «Офіційний вісник України» від 01 березня 2023 року № 22, ст. 1192;

- Указ Президента України від 01 травня 2023 року № 254 «Про продовження воєнного стану в Україні» включено до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів 22 травня 2023 року з присвоєнням реєстраційного коду 118471/2023, опубліковано в газетах «Голос України» від 19 травня 2023 року № 100, «Урядовий кур'єр» від 20 травня 2023 року № 101 та в інформаційному бюлетені «Офіційний вісник України» від 02 червня 2023 року № 52, ст. 2894;

- Указ Президента України від 26 липня 2023 № 451 «Про продовження воєнного стану в Україні» включено до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів 17 серпня 2023 року з присвоєнням реєстраційного коду 120078/2023, опубліковано в газетах «Голос України» від 17 серпня 2023 року № 24, «Урядовий кур'єр» від 18 серпня 2023 року № 166 та в інформаційному бюлетені «Офіційний вісник України» від 03 жовтня 2023 року № 80, ст. 4570;

- Указ Президента України від 06 листопада 2023 року № 734 «Про продовження воєнного стану в Україні» включено до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів 10 листопада 2023 року з присвоєнням реєстраційного коду 121598/2023, опубліковано в газетах «Голос України» від 10 листопада 2023 року № 42 та «Урядовий кур'єр» від 11 листопада 2023 року № 227.

Також звертаємо увагу, що, керуючись положеннями частини другої статті 6 та частини другої статті 19 Конституції України, пункту 3 статті 7 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», підпунктів 32, 33 пункту 4 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року № 228, Міністерство юстиції України відповідно до покладених на нього завдань надає роз'яснення, організовує розгляд звернень громадян з питань, пов'язаних з діяльністю Міністерства, його територіальних органів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Міністерства, а також стосовно актів, які ним видаються.

При цьому повідомляємо, що листи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади не є нормативно-правовими актами, вони лише мають інформаційний характер і не встановлюють правових норм.

Додаток: на 17 аркушах в електронному вигляді.

Заступник Міністра

Олександр БАНЧУК

Світлана Тищенко 2711712

Персональні дані, вказані Вами у зверненні, захищаються та обробляються Міністерством юстиції України відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» з метою розгляду Вашого звернення згідно із законодавством.